

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 18Co/21/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8821200806
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniela Babinová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:8821200806.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Daniely Babinovej a členov senátu JUDr. Viery Kandrikovej a JUDr. Michala Boroňa v právnej veci v právnej veci žalobkýň: 1. A. B. C., nar. XX.X.XXXX, bytom D. E. XXXX/XXX, XXX XX F. G. H., 2. I. J., nar. X.X.XXXX, bytom D. E. XXX/XXX, XXX XX F. G. H., obe žalobkyne právne zastúpené: Capitol Legal Group, advokátska kancelária s.r.o., Digital Park III, Einsteinova 19, 851 01 Bratislava - mestská časť Petržalka, IČO: 47 257 211, proti žalovaným: 1. C. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. A. XXX, XXX XX K. A., 2. K. G., nar. XX.X.XXXX, bytom B. XXX/XX, XXX XX F. G. H., 3. L. E., nar. XX.X.XXXX, bytom B. XXX/XX, XXX XX F. G. H., 4. I. A. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. N. XXXX/X, XXX XX F. G. H., trvale bytom B. XXX/XX, C. B. XXX/XX, XXX XX F. G. H., 5. A. L. G., nar. X.X.XXXX, bytom M. N. XXXX/XX, XXX XX F. G. H., trvale bytom K. XX/XX, XXX XX F. G. H., 6. I. E., nar. X.X.XXXX, bytom K. A. XXX, XXX XX K. A., 7. J. E., nar. XX.X.XXXX, bytom L. XXX, XXX XX J., trvale bytom C. XXX/X, XXX XX J., prechodne bytom O. XXXX/XX, XXX XX C., 8. I. G., nar. XX.X.XXXX, bytom K. A. XXX, XXX XX K. A., žalovaní v 1., 2., 3., 5., 6., 7., 8. rade právne zastúpení: Advokátska kancelária JUDr. Stanislav Kaščák, s.r.o., Ul. 1. mája 1246, 093 01 Vranov nad Topľou, IČO: 47 245 034, v konaní o určenie neplatnosti vymenovania správnej rady a vzniku funkcie členov a o nariadenie neodkladného opatrenia, jednohlasne takto

rozhodol:

I. P o t v r d z u j e rozsudok.

II. P r i z n á v a žalovaným v 1., 2., 3., 5., 6., 7., a 8. rade nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100% vo vzťahu k žalobkyniam v 1. a 2. rade, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie rozhodol následovne:

„I. Žalobu z a m i e t a.

II. Žalovaným v 1. až 8. rade p r i z n á v a náhradu trov konania, ako aj náhradu trov konania súvisiacu s konaním o nariadení neodkladného opatrenia, a to v rozsahu 100 %, ktoré sú povinné zaplatiť žalobkyne, pričom o výške náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

2. V rozhodnutí citoval ust. § 5 ods. 1, 2, § 8 ods. 1, § 18, § 19 ods. 1, § 20 ods. 1, § 21 ods. 4, § 24 ods. 4 zákona č. 213/1997 Z.z. zákon o neziskových organizáciách poskytujúcich všeobecne prospešné služby (ďalej aj „ ZoNO „) a ustanovení z. č. 62/2020 Z.z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID – 19. V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že skutkové okolnosti, ktoré tvoria podklad pre rozhodnutie vo veci samej medzi stranami sporu

neboli sporné a z týchto skutkových ustálených okolností aj vychádzala pri posúdení veci. Zaoberal sa ZoNO, ktorý rieši zánik funkčného obdobia členov správnej rady. K vymenovaniu nových členov na ďalšie obdobie nedošlo, ale takýto stav zákon explicitne nerieši. V ust. § 19 ods. 1 druhá veta ZoNO je uvedené, že prvých členov správnej rady vymenúva zakladateľ, ak nie je ustanovené v tomto zákone inak. V štatúte, ktorý prijali zakladatelia v čl. V bod 10 je stanovené, že ak správna rada nezvolí nových členov správnej rady a uplynie funkčné obdobie správnej rady, novú správnu radu vymenujú len zakladatelia. Súd zhodne s oboma stranami sporu konštatuje, že v tomto ustanovení však nie je uvedený spôsob - kvórum, akým majú zakladatelia rozhodnúť. Žalobkyne sú toho názoru tak, ako to je uvedené vyššie, že zakladatelia musia rozhodnúť konsenzom t.j. jednomyseľne, o nových členoch správnej rady a všetci zakladatelia majú participovať na ich vymenovaní. Žalovaní však zastávajú názor o potrebe aplikácie analógie legis - súhlasu nadpolovičnej väčšiny zakladateľov na vymenovaní členov správnej rady resp. dvojtretinovej väčšiny.

3. Naprieč právnym poriadkom SR - súkromnoprávných predpisov, nie je upravená situácia, aby zložený orgán právnickej osoby rozhodoval konsenzom - t.j. jednomyseľne.

4. Súd poukazuje na ust. § 5 ods. 2 ZoNO, kde v prvej vete je uvedené, že nezisková organizácia sa zakladá zakladacou listinou podpísanou všetkými zakladateľmi. Zákon explicitne neobsahuje nutnosť konsenzu - teda jednomyseľnosť zakladateľov pri založení neziskovej organizácie, čo nevylučuje iný spôsob dohody zakladateľov na znení zakladateľskej listiny napr. súhlas nadpolovičnej väčšiny zakladateľov. Zákon len ustanovuje podmienku - podpísania zakladateľskej listiny všetkými zakladateľmi.

5. Jednomyseľnosť nie je podľa názoru súdu možné ani vyčítať - nájsť v § 19 ods. 1 ZoNO, kde je uvedené, že prvých členov vymenúva zakladateľ. Nie je uvedené a ani nie je možné podľa názoru súdu z tohto vyvodiť, že ide o konsenzus zakladateľov - jednomyseľnú dohodu. Preto je namieste použitie analógie legis. V zákone o neziskových organizáciách je upravený spôsob konania správnej rady ako najvyššieho orgánu - § 21 od. 4 - nadpolovičná väčšina pri rozhodovaní správnej rady a v § 24 ods. 4 dvojtretinová väčšina pri zvolení a odvolaní riaditeľa.

6. V prípade vzniku názorovej nezhody medzi zakladateľmi ako skupiny fyzických osôb, resp. právnických osôb, by mohlo dôjsť k situácii, že tieto osoby by pre zásadné názorové nezhody ku vzájomnému konsenzu ani nikdy nedospeli. Taktiež by mohla nastať situácia, že by sa z rôznych iných dôvodov nemuseli podieľať a zúčastňovať sa týchto rokovaní, konsenzuálnou všetci zakladatelia a týmto by došlo k totálnej patovej situácii a znefunkčneniu neziskovej organizácii.

7. Postup žalovaného v 3. rade je zákonný a v súlade s prijatou úpravou zák. č. 62/2020 Z.z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, uvedenou v ust. § 5. Korešpondenčné hlasovanie sa uskutočnilo v čase mimoriadnej situácie a podmienky - návrh na takýto postup učinil žalovaný v 3. rade ako zakladateľ. V ust. § 5 ods. 2 zák. č. 62/2020 Z.z. je stanovené, že ak podmienky rozhodovania podľa odseku 1 nevyplývajú zo zákona, vnútorných predpisov alebo stanov, určí ich v prípade, ak ide o najvyšší orgán právnickej osoby, štatutárny orgán konajúci s náležitou starostlivosťou, a v prípade iného orgánu ich určí tento orgán, pričom tieto podmienky musia byť členom orgánu oznámené v dostatočnom predstihu pred rozhodovaním. Z uvedeného vyplýva, že podmienky takéhoto hlasovania určí najvyšší orgán. Najvyšším orgánom v neziskovej organizácii je správna rada. Správna rada však bola v danom čase nefunkčná z dôvodu uplynutia funkčného obdobia členov správnej rady. Ak v zmysle štatútu o nových členoch správnej rady majú rozhodovať zakladatelia (čl. V bod 10), je namieste, aby v prípade o korešpondenčnom hlasovaní taktiež rozhodli zakladatelia. Žalovaný v 3. rade (zakladateľ) učinil návrh na takýto postup ako prvý dňa 15.2.2021 a až následne dňa 8.3.2021 žalobkyňa v 1. rade ako zakladateľka a zároveň riaditeľka - štatutárny orgán, vydala rozhodnutie s návrhom na postup - korešpondenčným hlasovaním. Súd uvádza, že žalovaný v 3. rade bol prvý, ktorý navrhol korešpondenčné hlasovanie, a pokiaľ sa týka výtky žalobkyň že neobsahoval predpoklady podmienky FO pre zvolenie za člena správnej rady, tak tieto obsahuje zákon o neziskových organizáciách a štatút. Teda súd má zato, že hlasovanie, ktoré prebehlo korešpondenčným spôsobom iniciovaným žalovaným v 3. rade je platné a členovia správnej rady t.j. žalovaný v 3. až 8. rade boli ustanovení do tejto funkcie zákonne.

8. Vo vzťahu ku nastolenej otázke kvóra, akým majú rozhodnúť zakladatelia súd poukazuje na ustanovenie § 21 ods. 4 zák. o neziskových organizáciách, kde je uvedené, že na platné rozhodnutie správnej rady je potrebný súhlas nadpolovičnej väčšiny členov. Súd je toho názoru, že v danom prípade postačuje na rozhodnutie zakladateľov nadpolovičná väčšina.

9. Súd zamietol návrhy žalovaných na vykonanie dokazovania výsluchom strán sporu, navrhovaných svedkov a oboznámením sa s listinnými dôkazmi - spisom Okresného úradu L., odboru všeobecnej vnútornej správy, nakoľko tieto návrhy považoval za nevhodné a najmä neúčelné pre rozhodnutie o žalobe žalobkýň. Ako už súd vyššie uviedol, žalobkyne ako dominus litis vymedzili predmet konania a v priebehu i pojednávania právny zástupca žalobkýň zotrval na tom, že žalobkyne podanou žalobou žiadajú posúdiť, či žalovaný v 3. - 8. rade na základe zvolenia žalovaných v 1. - 3. rade sú, resp. nie sú členmi správnej rady. Navrhované dôkazy zo strany žalovaných by žiadnym spôsobom neprispeli k rozhodnutiu o podanej žalobe a bude ich potrebné vykonať v konaní o vylúčenej vzájomnej žalobe žalovaných.

10. Výrok o trovách konania odôvodnil ust. § 255 ods. 1, 2 CSP.

11. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podali odvolanie žalobkyne v 1. a 2. rade z dôvodov uvedených v ust. § 365 ods. 1 písm. b/ a h/ CSP. Uviedli, že nesúhlasia so žalobou ani s odôvodnením súdu prvej inštancie. Konštatoval, že nezisková organizácia nemá od istého obdobia platne zvolených členov správnej rady, nakoľko posledným členom, ktorí mali právo voliť nových členov správnej rady uplynulo funkčné obdobie ešte pred novou voľbou, a tým sa správna rada stala nefunkčná. Zakladateľ neziskovej organizácie prijal štatút tejto organizácie, kde v článku 5 bod 10. upravuje otázku volenia novej správnej rady za situácie, ak uplynie funkčné obdobie správnej rady. Spor teda spočíva v otázke výkladu článku 5 bod 10. štatútu tejto neziskovej organizácie. Treba zdôrazniť, že zakladatelia sú si vo svojich právach a povinnostiach rovní, a žiaden z nich nedisponuje podielom tak, ako to má na mysli Obchodný zákonník v prípade obchodných spoločností. Preto sa žalobkyne domnievajú, že je potrebné pri voľbe správnej rady vychádzať z toho, že musí dôjsť k spoločnému úkonu zakladateľov neziskovej organizácie, a ku konsenzu pri vymenovaní členov správnej rady. Z týchto dôvodov nemožno súhlasiť s bodom 28. odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie s použitím analógie legis, pretože zákona č. 213/1997 Z.z., podľa žalobkýň, jednoznačne upravuje konsenzus, teda jednomyselné rozhodnutie o orgánoch tejto neziskovej organizácie. Netýka sa to len prvých členov správnej rady, dozornej rady a osoby riaditeľa, ale v tomto duchu treba pokračovať aj v ďalšom pôsobení orgánov tejto neziskovej organizácie v súlade s týmto názorom. Nemožno preto použiť § 21 ods. 4, § 24 ods. 4 tohto zákona, keďže rieši inú situáciu a nie je možné nakladať s podielmi zakladateľov, ako s nadpolovičnou, respektíve dvojtretinovou väčšinou všetkých hlasov. Preto sa domnievajú, že malo dôjsť ku jednaniu zakladateľov neziskovej organizácie dovedy, kým by nebol prijatý konsenzus. Nemožno použiť analógiu legis, aj keď absencia úpravy v právnej norme existuje, keďže je potrebné skúmať, či iná zákonná skutková podstata vykazuje s inou zákonne neupravenou skutkovou podstatou prevažnú mieru obdobných, podstatných vlastností a charakteristík. Žalobkyne sa domnievajú, že medzi právnym postavením členov správnej rady a zakladateľov existuje zásadný rozdiel, ktorý sa prejavuje v nemožnosti preskúmania platnosti rozhodnutí prijatých správnu radou, alebo iným orgánom neziskovej organizácie súdom, tak ako je to v tomto súdnom konaní. Preferujú teda použiť ust. § 19 ods. 3 ZoNO a musí výsledok zvolenia členov správnej rady tohto subjektu byť výsledkom dohody zakladateľov NO. V rozhodnutí je tiež nedostatočne odôvodnené, prečo súd prvej inštancie práve použil analógiu legis pri týchto dvoch skutkových podstatách, čiže je uvedený v § 19 a § 21 ods. 4, a to aj v súvislosti s použitím právnej úpravy z. č. 62/2020 Z.z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID – 19. Preto sa domnievajú, že skutkové a právne závery súdu prvej inštancie sú nezlučiteľné, neodôvodnené a preto bola porušená aj zásada spravodlivého procesu.

12. K odvolaniu žalobkýň sa vyjadrili žalovaní v 1., 2., 3., 5., 6., 7. a 8. rade. Navrhli, aby rozsudok súdu prvej inštancie bol ako vecne správny potvrdený. Podľa názoru žalovaných, žalobkyne, neuviedli vo svojom odvolaní ani jeden argument, ktorý by spochybňoval správnosť rozsudku súdu prvej inštancie. Neobstojí len argumentácia článku 2 bod 3. odvolania žalobkýň, kde tvrdia, že zakladatelia sú vo svojich právach a povinnostiach rovní, a žiaden z nich nedisponuje podielom tak, ako tomu je v prípade obchodných spoločností, aj procesu vymenovania nových členov správnej rady sa musia zúčastniť všetci zakladatelia, a pokiaľ čo i len jeden z nich neudelí svoj výslovný súhlas s vymenovaním konkrétnej osoby

do funkcie člena správnej rady, funkcia člena správnej rady osobe nevznikne. V každom kolektívnom orgáne neziskovej organizácie sú jednotliví členovia tohto orgánu vo svojich právach a povinnostiach rovní. Žiaden z nich nedisponuje podielom ako tomu je v prípade obchodných spoločností. Toto je fakt. Napriek tomuto faktu pri ich rozhodovaní a v kolektívnom orgáne sa počíta kvórum, a zisťuje sa či väčšina členov kolektívneho orgánu, ktorí sú si rovní, hlasuje za alebo proti. Presne tak isto by sa malo posudzovať aj rozhodovanie zboru zakladateľov v spornej otázke, že sú si všetci členovia tohto zboru rovní vo svojich právach. Čiže svojim spôsobom zakladatelia neziskovej organizácie sú tiež v istom ponímaní kolektívnym orgánom. Samotná rovnosť zakladateľov však ešte neznamená, že by mali všetci súhlasiť s vymenovaním nových členov správnej rade, ako sa to tvrdí v odvolaní. V konečnom dôsledku by mohlo dôjsť k situácií, že takýto konsenzus sa nedocieli. Iná je situácia pri zakladaní neziskovej organizácie, kedy zakladatelia, ktorí majú vôľu založiť tento subjekt, súhlasia so založením a so zvolením pri prvom raze, aj s členmi správnej rady, s riaditeľkou spoločnosti atď. Nie je však totožná situácia, kedy subjekt už vykonáva istú činnosť v praxi. Ak zanikne funkčné obdobie členov správnej rady, a nie sú zvolení noví členovia, potom zakladatelia, ako kolektívny orgán majú dospieť k voľbe nových členov správnej rady a úplne bežne môže nastať situácia, že sa nevedia zakladatelia dohodnúť. Pokiaľ poukázali žalobkyne na rozhodnutie NS SR sp.zn. 9Cdo/35/2020, tu je potrebné povedať, že veta, ktorú uvádzajú vo svojom odvolaní je vytrhnutá z kontextu, keďže sa v tomto spore riešila otázka naliehavého právneho záujmu, len na určení že existujú práva a povinnosti člena a zároveň predsedu správnej rady v počiatočnej fáze konania. Žalobca v prejednávanej veci totiž nepoprel nevyvrátiteľné tvrdenie žalovaného v 3. rade, že jeho normálne funkčné obdobie člena správnej rady plynulo v období rokov 2012 – 2017. V čase vyhlásenia rozsudku však už žalobca nemohol byť pre prípad prípadného odvolania z funkcie člena a predsedu správnej rady, aktívne legitimovaný pre podanie takejto žaloby. Je zrejmé, že toto rozhodnutie sa netýkalo skutkovej okolnosti a právneho záveru, ktorý sa riešil v predmetnej veci. Preto žalovaní súhlasia s rozhodnutím súdu prvej inštancie v celom rozsahu, domnievajú sa že je správny a spravodlivý, a z týchto dôvodov ho navrhli ako vecne správny potvrdiť. Zároveň navrhli, aby boli žalovaným v 1., 2., 3., 5., 6., 7., a 8. rade priznaní nárok na náhradu trov odvolacieho konania vo vzťahu k žalobkyňami v 1. a 2. rade.

13. K odvolaniu žalobkyň sa vyjadril aj žalovaný v 4. rade, ktorý rovnako navrhol rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdiť, a nahradiť mu nárok na náhradu trov konania. Žalobkyne v odvolaní neprinesli žiadnu relevantnú argumentáciu, kde tvrdia isté citácie zákona č. 213/1997 Z.z., ktoré sa však týkajú iných foriem neziskových organizácií. Analógia legis bola úplne správne použitá v rozhodnutí súdu prvej inštancie, keďže zákon č. 213/1997 je práve tým zákonom, ktorý upravuje vzťahy v rámci neziskových organizácií, a súd prvej inštancie aj vymenoval praktické negatívne následky, ktoré by hrozili ak by sa prijala argumentácia žalobkyň.

14. Žalobkyne v 1. a 2. rade vo svojej duplike uviedli, že trvajú na doterajšej argumentácii a nemôžu súhlasiť s požiadavkou posudzovania istého kvóra alebo dosiahnutia väčšiny tak, ako to tvrdí súd prvej inštancie a tiež žalovaní vo svojom vyjadrení. Je zrejmé že bol prijatý štatút tejto neziskovej organizácie, a vôľa zakladateľov je veľmi dôležitá. Majú isté práva, ktoré sú aj vymenované v článku 5 bod 10., tohto štatútu a tvrdia naďalej, že súd prvej inštancie sa priklonil k nesprávnym a nedostatočným tvrdeniam žalovaných, a vec aj nesprávne právne posúdil. Trvajú na tom, že nemožno aplikovať analógiu legis tak, ako to použil súd prvej inštancie navrhli teda zrušiť rozsudok súdu prvej inštancie a vrátiť vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

15. K duplike žalobkyň sa vyjadrili aj žalovaní v 1., 2., 3., 5., 6., 7., a 8. rade, ktorí uviedli, že trvajú na svojej argumentácii o nemožnosti aplikovať na rozhodnutie NS SR sp.zn. 9Cdo/35/2020, keďže toto rozhodnutie nebolo ani po právnej, ale ani po skutkovej stránke zhodné alebo podobné veci, ktorá sa prejednávala v predmetnej právnej veci. Preto je potrebné zvážiť za každých okolností, či judikát vyššieho súdu je možné použiť pri posúdení konkrétnej právnej veci. Trvajú na tom, že otázka konsenzu, ktorá je zdôrazňovaná žalobkyňami v priebehu celého konania a v žalobe samotnej je neakceptovateľná. Navrhli rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť a priznať im nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

16. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací, podľa ust. § 34 CSP, prejednal rozhodnutie ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v ust. § 378, § 379 a § 380 CSP, vec prejednal bez nariadenia pojednávania (a contrario § 385 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyň v 1. a 2. rade nie je dôvodné. Súd prvej inštancie správne zistil skutočnosti dôležité pre rozhodnutie vo veci

samej a vec správne aj právne posúdil. Na týchto skutkových zisteniach sa nič nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania.

17. Nateraz je z obsahu spisu zrejmé, že predmetom konania je určenie, že vymenovanie žalovaných v 3. až 8. rade do funkcie členov správnej rady zo strany žalovaných v 1. až 3. rade je neplatné a žalovaným v 3. až 8. rade funkcia člena správnej rady nevznikla. Skutkovo medzi stranami sporu nebolo sporné, že členom správnej rady zaniklo funkčné obdobie a správna rada neziskovej organizácie G. M. F. G. H. - B. bola nefunkčná. Spor medzi stranami sporu nastal po tom, čo žalovaný v 3. rade ako jeden zo zakladateľov neziskovej organizácie „zorganizoval“ korešpondenčné hlasovanie (z dôvodu nepriaznivej epidemiologickej situácie súvisiacej s ochorením Covid-19 a s tým spojených opatrení), na základe ktorého došlo k vymenovaniu nových členov správnej rady, a to žalovaných v 3. až 8. rade. Žalobkyne sa nestotožnili s postupom žalovaného v 3. rade a nezúčastnili sa korešpondenčného hlasovania, ktoré inicioval žalovaný v 3. rade, pričom za zásadné považujú nutnosť konsenzu všetkých zakladateľov pri vymenovaní členov správnej rady s odkazom na čl. V bod 10 štatútu neziskovej organizácie a z tohto dôvodu je podľa ich názoru vymenovanie členov správnej rady (žalovaných v 3. až 8. rade) neplatné. Takýmto spôsobom vymedzili predmet konania žalobkyne ako dominus litis.

18. Na základe Zakladacej listiny zo dňa 22.01.2010 založili žalobkyňa 1/, žalobkyňa 2/, žalovaná 1/, žalovaná 2/ a žalovaný 3/ neziskovú organizáciu G. M. F. G., G., so sídlom: P. XXXX/XX, XXXXX E., E. O., IČO: XXXXXXXX (ďalej ako „Nezisková organizácia“).

19. Dňa 15.02.2021 bol žalobkyniam doručený list zo strany žalovaného 3/ označený ako F. Q. E. O., v ktorom žalobkyne informuje, že ako jeden zo zakladateľov Neziskovej organizácie sa rozhodol „prevziať iniciatívu“ s cieľom zvrátiť nezákonný stav, ktorý trvá v Neziskovej organizácii z dôvodu neexistencie správnej rady. Riešením je podľa žalovaného 3/ voľba členov správnej rady zakladateľmi Neziskovej organizácie, preto v uvedenom liste vyzval Žalobkyne, aby navrhli mená šiestich kandidátov a formu hlasovania.

20. Žalobkyne zároveň vyjadrili svoj nesúhlas s hlasovaním zakladateľov o nových členoch správnej rady a za jediný právne akceptovateľný postup považujú prijatie spoločného konsenzu zakladateľov Neziskovej organizácie o nových členoch správnej rady. Konsenzus by bol vyjadrený v písomnej dohode o nových členoch správnej rady vo forme notárskej zápisnice ako nespochybniteľného právneho základu pre vymenovanie osoby do funkcie člena najvyššieho orgánu Neziskovej organizácie.

21. Žalovaný 3/ reagoval na vyjadrenia žalobkyň vyjadrením zo dňa 01.03.2021, v ktorom sa nestotožnil s ich tvrdeniami. Súčasťou vyjadrenia bol aj zoznam deviatich kandidátov na členov správnej rady, hlasovací lístok a pokyny k hlasovaniu, v zmysle ktorých bude za člena správnej rady zvolený kandidát, ktorý získa nadpolovičnú väčšinu hlasov zakladateľov.

22. Žalovaný 3/ listom doručeným Žalobkyniam dňa 18.03.2021, informoval o šiestich novovymenovaných členoch správnej rady, ktorými sa mali stať žalovaný 3/, žalovaný 4/, žalovaný 5/, žalovaný 6/, žalovaný 7/ a žalovaná 8/, ktorí mali zísť čiže z rozhodnutia troch zakladateľov - žalovaného 1/, žalovaného 2/ a žalovaného 3, pričom žalovaný 3/ v liste konštatuje, že „Z navrhnutých deviatich kandidátov za člena v správnej rade n. o. sa zakladatelia zhodli na výbere šiestich kandidátov, ktorých vymenovali nadpolovičnou väčšinou všetkých zakladateľov za členov v správnej rade n. o.“.

23. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd prejednáva vec v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadom akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený, ale aj povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

24. Odvolací súd v konaní relevantne posudzuje konkrétne dôvody uvádzané v odvolaní, a to či bol zistený skutkový stav správne a úplne a či sa aplikovali správne príslušne právne predpisy, pričom v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument, ale na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd SR II. ÚS/78/2005).

25. Zákonomdarca pri tvorbe právneho predpisu spravidla vychádza z toho, čo je bežné, z tzv. normálnych prípadov, pričom osobitné, špecifické situácie, ktoré život prináša, môžu uniknúť jeho pozornosti. V takýchto prípadoch nemôžu sudy postupovať formalisticky a zohľadniť iba doslovné znenie zákona, ktorého aplikácia môže mať protiústavné dôsledky. V prípadoch medzery zákona, ak sú dané podmienky pre dotváranie práva súdom, je súd k dotváraniu práva nielenže oprávnený, vychádzajúc z princípu rovnosti, dokonca povinný. Inštitút analógie je tak legitímnou metódou aplikácie práva a využíva sa v prípadoch, ak určitý spoločenský vzťah nie je upravený konkrétnym ustanovením príslušného zákona, resp. iného právneho predpisu (analogia legis), resp. ak existuje spoločenský vzťah, na ktorý nepamätá právna norma, ktorá by ho regulovala (analogia iuris) (uznesenie Ústavného súdu SR zo 16. októbra 2018, sp. zn. III. ÚS 388/2018).

26. Civilné súdne konanie je spôsobom riešenia sporov medzi dvomi (príp. i viacerými) osobami .Súdne konanie v civilných veciach upravuje Civilný sporový poriadok v platnom znení a v ňom je upravený postup súdu a strán v civilnom súdnom konaní tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov strán a účastníkov, ako aj výchova na zachovávanie zákonov, na čestné plnenie povinností a na úctu k právam iných osôb. V civilnom súdnom konaní sudy prejednávajú a rozhodujú súkromnoprávne spory a civilné súdne konanie je jednou zo záruk zákonnosti a slúži na jej upevňovanie a rozvíjanie. Každý má právo domáhať sa na súde ochrany práva, ktoré bolo ohrozené alebo porušené. Spory vyplývajúce z ohrozenia alebo porušenia subjektívnych práv prejednáva a rozhoduje nezávislý a nestranný súd, ak taká právomoc nie je zákonom zverená inému orgánu. Ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty.

27. V prejednávanej veci bolo potrebné zo strany súdu zaujať stanovisko k predmetu žaloby tak, že vyhodnotí tvrdenia a argumentáciu strán sporu z pohľadu právnej úpravy, týkajúcej sa fungovania a režimu v neziskovej organizácii, pre účely, pre ktoré bola zriadená. Odvolací súd sa stotožnil s hlavnou myšlienkou rozhodnutia súdu prvej inštancie, že bolo potrebné zabezpečiť kreovanie jedného z orgánov neziskovej organizácie – správnej rady, ktorej uplynulo funkčné obdobie a dlhodobo (a to neznamená, že správne) táto situácia pretrvávala . Pritom jej úlohy sú stanovené ZoNO a nie sú zanedbateľné. Tvrdený jednomyselný konsenzus pri jej menovaní sa aj v tomto konkrétnom prípade ukázal ako nemožný. Pritom v ust. § 19 ods. 1 ZoNO explicitne upravuje výslovne voľbu prvých členov správnej rady. Potom bolo vecne správne konštatovanie súdom prvej inštancie, že takého stavu, ak v zákone nie je upravený postup pri voľbe ďalších členov správnej rady obdobným spôsobom, bolo potrebné použiť pre právne posúdenie veci najbližšie vyhovujúce a aplikovateľné ustanovenie ZoNO. V opačnom prípade by vznikla patová situácia, žeby nedošlo k zvoleniu členov správnej rady vôbec. Potom aj argumentácia žalovaných v spore je legitímna. Súdne konanie a rozhodnutie prijaté v tomto konaní má viesť k záveru, ktorý súd prijíma z ohľadom na všetky okolnosti a hlavne slúži pre potreby praktického života, ktorý je dominantne riešený v civilnom sporovom konaní. Z týchto dôvodov odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil podľa ust. § 387 ods. 1,2 CSP.

28. To, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry ESLP. Judikatúra tohto súdu však nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Zodpovedané majú byť len tie otázky, ktoré majú pre vec zásadný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998. Ústavný súd SR vyslovil, že : „súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu“. (porovnaj IV. ÚS 115/03). S poukazom na uvedené odvolací súd nepovažoval za potrebné sa vyjadrovať k ostatným dôvodom odvolania, nakoľko tieto sú pre rozhodnutie v merite veci bez významu.

29. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 396 ods. 1 v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP. Odvolací súd zbral do úvahy úspech v konaní a priznal tak úspešnej strane – žalovaným nárok

na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % vo vzťahu k žalobkyniam v 1. a 2. rade, o výške ktorých bude rozhodnuté osobitným uznesením.

30. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).